

λιους άλλους πού θέλοντας νά βάλουν μιὰ σφραγίδα ξεχωριστή στὸ ἔργο τους γράφουν τραγούδια πού οὔτε τὴ σκέψη, οὔτε τὸ αἶσθημα ἔχουν ἀρχή, παρὰ μιὰ συστηματικὴ προσπάθεια νά καινοτομοῦνε ἢ καλύτερα νά κενοτομοῦνε, ἀφοῦ ὅλα τὰ νέα κινήματα στὴν ποίηση δὲν εἶταν ἀγῶνες ἐναντία ὀρισιμένῃν σχολῶν ἀλλὰ φυσικὲς ἐριμὲς καὶ ἐκδήλωσες μερικῶν ἀνθρώπων πού γιὰ ψυχικοὺς καὶ ὀργανικοὺς ἀκόμα λόγους δὲν μπορούσαν νά ναι οὔτε κλασικοί, οὔτε ρωμαντικοί.

Μήπως σήμερα πού πολέμηθηκε τόσο πολὺ ὁ ρωμαντισμὸς δὲν ὑπάρχουν ρωμαντικοί πού εἶναι περισσότερο ποιητὲς ἀπὸ κάθε ἄλλο νεωτεριστὴ; Παρ' ὅλη τους τὴν ἐρωτοπάθεια (καὶ τὴν ἔχει ὁ ποιητὴς χωρὶς νά ναι διόλου ρωμαντικὸς) τὰ τραγούδια αὐτὰ εἶναι πολὺ ὠραία. Ὁ στίχος τους καταπληχτικὰ ἀριστος, καὶ λέω καταπληχτικὰ, ἐπειδὴ ὅσοι δικοί μας ἐπιχείρισαν νά γράψουν γαλλικὰ (πολλοὶ νέοι μας πῆγαν νά ζήσουν μόνο γι' αὐτὸ στὸ Παρίσι) δὲν μπόρεσαν νά μάθουν τὰ γαλλικὰ μετρικὰ πού τὰ νομίζουσι εὐκόλα, πιστεύοντας τὸ ἀστεῖο καὶ τὸ ἀγράμματο ἐπιχείρημα πὼς οἱ γαλλικὲς λέξεις τονίζονται ὅλες στὴ λήγουσα. Ὁ ποιητὴς φαίνεται πὼς ἀγαπᾷ τόσο πολὺ τοὺς λατίνους καὶ τοὺς κλασικοὺς (κλασικοὺς ἐννοῶ τοὺς παλιούς) γάλλους πού ἔσους καὶ ἂν πάρει νέους δρόμους ἢ σκέψη του, στὴν ἐξέλιξη τοῦ ταλέντου του καὶ ὅσο καὶ ἂν ἀναπτύχεται τὸ αἶσθημά του, ποτὲ δὲ θὰ φανερωθεῖ ἀσύμφωνος μὲ τὸ γνωστὸ τοῦ Chenier :

Sur des pensers nouveaux fairons de vers antiques.

MENANTROS ΜΑΓΝΗΣ

ΡΑΓΙΑ : ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ, 1913.

Δρ. Ζ. Ἐξὸν ἀπὸ τὸν πατριωτικὸν τόνο τους, τὰ τραγούδια τοῦ Ραγιαῖ ἔχουν καὶ μιὰ ξεχωριστὴ δεξιότητα, καὶ στὸ στίχο καὶ στὴν φόρμα, πού δείχνει ἀργασμένο χέρι καὶ ὄχι πρωτόπειρο. Καὶ ἀληθινὰ ὁ Ραγιαῖς εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς γνωστότατους Ἑλληνας ποιητὲς τῆς σκλαβωμένης Ἀνατολῆς.

Ν. ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΣ: Ο ΑΓΓΕΛΟΚΡΟΥΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΑΡΑΒΙΩΝ. Διήγημα, Σμύρνη, 1913, Δρ. 1.

Ὁ Σαντοριναιὸς πρὶν ἀπὸ τὸν «Ἀγγελοκρούστη» ἔχει τυπώσει ὅσους ἄλλα βιβλία, τὰ «Ἀγριοπούλουδα» καὶ τὴν «Ἱστορίαν τοῦ Πελάγου καὶ τῆς Ἀκρογιαλίας». Μερικὰ ἀπὸ τὰ ποιήματά του αὐτὰ καὶ ἀπὸ τὰ δηγήματά του ἔχουν δημοσιευθεῖ καὶ

στὸ «Νουμά» καὶ ἔχουν ἐχτιμηθεῖ ἀρκετὰ. Τώρα μὲ τὸ καινούριον τὸν διήγημα ὁ Σ. παίρνει κάποια θέσι, καλύτερη, στὴν Τέχνη, γιατί ὁ «Ἀγγελοκρούστης» του εἶναι γραμμένος τόσο περίτεχνα καὶ τόσο δημοφιλῶς πού ζυγώνει νά ναι ἔργο τέχνης καὶ ὄχι ἀπλὴ ἱστορία θαλασσινή. Κάτου ἀπὸ τὴν διήγησιν γλυκοτρέμει καὶ κάποιο σύβολο καὶ τοῦ δίνει ἔτσι περισσότερη ἀξία. Τὰ συχαίρια μας στὸ φίλον συγγραφέα.

«ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ». Οἱ κ. κ. Ι. Ἀρσένης καὶ Μ. Ραφαήλοβιτς μὲ μιὰ καλλιτεχνικὴν τους ἀγγελία μᾶς εἰδοποιοῦν πὼς γιὰς ἐτοιμάζουσι γιὰ φέτος μιὰ φιλολογικὴ καὶ καλλιτεχνικὴν κατάπληξιν μὲ τὸν καινούριον τόμον, τὸν 17ον τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» τους. Ἀπὸ τὸν Ἀρσένην ὅλα τ' ἀγαθὰ τὰ περιμένουμε γιατί οἱ 16 ὀγκωδέστατοι τόμοι τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» εἶνε ἔργο πόνχει ἱστορία καὶ πού σημεῖωσε ἐποχὴν.

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ : ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΚΡΙΤΙΚΑ (Λογοτεχνικὴ Βιβλιοθήκη Φέξη, 1913. Δρ. 3,50). Ὅπως λέει ὁ Παλαμᾶς στὸν πρόλογόν του «τὰ σύντομα τοῦτα πεζογραφήματα ξεχωριστικὰ ἀπὸ πλῆθος ἄλλων ἀρθρων καὶ δοκιμῶν καὶ μελετῶν πού ἀρχίσανε νά γράφονται ὕστερ' ἀπὸ τὰ 1880 καὶ φτάνουσι λίγο παραπέρα ἀπὸ τὰ 1900 καὶ εἶναι ὅλη μου ἡ παράλληλος τῆς στιχογραφήμενης καὶ ποιητικῆς, πεζογραφικῆς καὶ κριτικῆς ἐργασίας, ξαπλωμένη σ' ἕνα χρονικὸ πλατὺ διάστημα, κινημένη ἀπὸ τὰ νιάτα μου καὶ γιζόντας τὰ χρόνια μου τὰ ὠριμώτερα». Ὅσον ἢ φιλολογικὴ ζωὴ ἑνὸς ἀλάναιρου εἰκοσὸχρονου κλείνεται μέσα στὰ «Πρῶτα κριτικά» καὶ γι' αὐτὸ τὸ πολύτιμον βιβλίον ἀξίζει νά μελετηθεῖ, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς νέους πού ἔχουν νά ὀφελήθουνε πολλὰ ἀπ' αὐτό.

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΕΚΚΕΡΜΑΝ ΜΕ ΤΟΝ ΓΚΑΙΤΕ (Φιλοσοφικὴ καὶ κοινωνιολογικὴ βιβλιοθήκη Φέξη). Μετάφρ. Ν. Καζαντζάκη, 1913. Δρ. 3.

“ΓΡΑΜΜΑΤΑ”

ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Τόμος Δεύτερος (400-450 σελίδες)

Συνδρομὴ φρ. 10, προπληρωτέα.

Διεύθυνσις : «Grammata» B. R. 1146, Alexandrie (Egypte)